

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kór. 50 fill.

FOSSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A királyi meghívók.

— márczius 4.

A hivatalos lap tegnapi száma üres kézzel jelent meg: nem volt benne se új báró, se új udvari tanácsos. De ezt a mulasztást kipótolta Tisza István gróf, aki viszont tele kézzel érkezett haza Bécsből. Egész sereg királyi meghívót hozott magával. Nem udvari ebédre szólott, ennél sokkal előkelőbb fajtajut, olyat, amelyikkel tanácskozásra hívja meg ő felsége a politikusokat, hogy meghallgassa a bölcsességüket és épülvén rajta, megtudja: mely irányba kell fordítani az ország szekere rudját, hogy jó uton haladhassunk. Egész marékka van a meghívó. Jut belőle minhen számosabb pártnak: a függetlenséginek, a szabadelvűnek, a néppártnak, az újpártnak, a diszsidenseknek, a pártonkivülieknek, a horvátoknak. Csak a legeslegkisebb pártoknak, a demokratáknak, meg a szocialistáknak nem, mert ezek olyan kevesen vannak, hogyha valakit Bécsbe hívnak közülök, félős, hogy — senki se marad itthon.

Nem kevesebb, mint tizenhat politikus tanácsát kéri ki a korona. Csupa okos és kiváló ember,

akiket magához hivat: tanácsban tehát nem lesz hiány. Ezzel szolgálni fognak ő felségének bőséggel jobbról és balról, keletről, nyugatról, olyan tömegben, hogy alkalmasint még egy csomó politikus meghívására lesz szükség, akik segítsenek a koronának eligazodni ennyi bölcs tanács rengetegében.

Amivel a világot se akarjuk azt mondani, hogy ezt a tömeges tanácsbahirást a kibontakozás komoly munkájában — sokallanók. Sőt inkább az az őszinte véleményünk, hogy ez az a sok, ami — kevés. Tizenhat embertől egy dologban tanácsot, véleményt kérni, ez mintha célravezetőbb lenne időtöltésnek, mint tanácskérésnek. — Ennyi okos ember így összeválogatva, a törvényhozás minden oldaláról, más-más meggyőződéssel és ellentétes argumentumokkal nagyon is sok nem arra, hogy tanácsot adjon, hanem arra, hogy tanácsot kapjon tőlük az ember. Hárminckettő vagy háromszáz — még kevesebb lenne.

Éz az egész dolog így a maga nagy tömegességével úgy fest, mintha ezt a sok urat inkább csak azért hívták volna meg, hogy elmondhassák, mint azért, hogy meghallgassák a tanácsukat. Az

embernek már a természetében és pedig nem is a rossz természetéhez tartozik az, hogy szívesen veszi, ha fontos és nagy dolgokban megkérdezik a véleményét. Ha éppen egy ország dolgában maga az uralkodó fordul a bölcsességéhez, bizony egy csepp se csodálni való, ha nem tartja se fölöslegesnek, se kárba vesztettnek, se drágának azt az időt, amely az ő fejedelmi szóra kifejtett véleménye előadásában tett. Az ilyen megkérdezés első rangú dísz és kitüntetés — akár van a feleletnek fogantja, akár nicsen. A királyhoz tanácsba hívott politikus homloka ragyogóbbá válik tőle és a felséges urnak se lehet valami terhes a dolog, mert kipróbáltan okos, sőt kiváló elméjű férfiakkal beszélgetni, őket meghallgatni, velük tanácskozni nem hálátlan és nem unalmas dolog. Még időtöltésnek sem. Mert akárcsak erre szolgál az egész történelem, akár nem csak erre, az bizonyos, hogy közben telik az idő. Reggeltől estig a felséges ur csupa tanácshallgatással nem foglalkozhatik. Pihenésre szüksége van neki is. Mig végighallgatja mind a tizenhat politikust, abba hetek telnek, azután bizonyosan szükség lesz még új kihallgatásokra is. Mindez

Ifjukori emlékek.

Önök bizonyára hallottak Paul Delmet haláláról. A párisi újságok sokat meséltek felőle.

Delmet a Chat Noir egyik chansoniéte volt. Szentimentális románczaival meghódította egész Páris. Franciaországot, Európát. Gyenge hangjával maga énekelte el chansoniéteit, amelyet a Chat Noir cabaretjén ép oly szívesen hallottak, mint a párisi szalonokban. De ezek a dalias idők elmúltak, a szegények, elhagyatva halt meg a Montmartre negyedben.

Elvonulnak előttem a múlt emlékei. Az irodalom ifjukoromban egészen más volt, mint ma. Annak a kornak legnevezetesebb írói ma már nagyrészt mind meghaltak, a mai irodalmi nagyságok akkor kivétel nélkül ismeretlenek voltak. Daudet és Concourt meghaltak, Maupassant ifjukora virágában tért meg a shakespearei ismeretlen tartományba. Így van ez a regénnyel.

Dumas nem él már, Augier is meghalt, így van ez a színházzal.

És oly nevek jutottak nagy hirre, amelyek akkor még ismeretlenek voltak. Paul Hervien, ma a leghíresebb francia drámaírók egyike, akkor még regényeket írt, amelyekről a kritikusok nagy elismeréssel beszéltek, de amelyeket a közönség nem méltatott figyelemre.

Abban az időben lett hírnevessé Paul Margheritte. A Chat Noirban egy fiatalember szentimentális verseket szavalt, a dus fekete hajú ifjában senki sem sejtette a nagyjövőjű Maurice Donayst. Alfred Capust egész Páris ismerte, de csak mint örökké szellemeskedő hírlapírót.

Mégis volt egy találkozó helye Párisnak, ahova minden fiatal író nem csak bebozsátottak, hanem ahol tehetségüket is felismerték. Vasárnaponként összejöttek, s elfogyasztották ünnepi ebédjüket. Együtt voltak Jules Lemaitre, Sardou, Coppée stb.

A Rue Auber egyik házában negyedik emeletén volt ez a találkozóhely. A háziur

a Figaro külföldi rovatának szerkesztője volt. Egész Páris tisztelte. Mindenekelőtt nagy jövedelme volt, hisz a Figaron kívül a „New-York Herald“-ba és a „Gil Blas“-ba is dolgozott, s munkatársa volt a legelőkelőbb külföldi lapoknak. Jól fizették az összes lapok, de azt beszélték felőle, hogy a tözadén is tekintélyes összeget nyert. Vasárnapi ebédjei csak növelték tekintélyét, ami nem csodálható hisz a francia főváros legelőkelőbb írói nála találkoztak. S nemcsak irodalmi nagyságok jöttek össze házában, hanem az ifjú Franciaország legnagyobb írói tehetségei is.

Jaques Sain Cére, ez volt a házigazda neve, illetőleg írói neve, éles szemmel ismerte fel a tehetségeket.

Saint-Cére vendégei Franciaország legnagyobb íróivá lettek, s maga azonban szomorú orera jutott. Meg akarta zsearolni Max Lebaudyt, de még ma is sokan hisznek ártatlanságában. A törvényszék fel is mentette Saint-Céret.

De a vizsgálati főzsdá megtörte a még

Tavaszi felöltőket

legszebben tisztít

Hrabéczy Antal kelmefestő- és vegyészeti tisztító intézete

Debreczen, Széchenyi-utca 42-ik szám.

pedig egy summában időt jelent. Még pedig sok időt, amennyi idő alatt gondolkozhatnak és az eszükbe is juthat valami azoknak, akik — talán most nincsenek is a meghívottak között.

Ezért valami fontosnak, jelentősnek, komolynak ezt a mostani tömeges tanácsbárvást mi nem tartjuk. A komoly tanácsot igen határozott szóval megadta a nemzet maga és okosan mást, mint ennek a megfogadását, nem tanácsolhat Bécsben se tizenhat politikus, se százhatvan politikus.

Válasz

a tanárképzővel egyesített bölcsészeti fakultás (egyetem) létesítése tárgyában a debreczeni ev. ref. egyházmegyéhez benyújtott panaszlevélre.

Nagytisztelű s Tekintetes
Egyházmegyei Közgyűlés!

Márk Endre és Janosi Zoltán, mint első aláíróknak és társainak, mint a debreczeni egyház presbytereinek, az E. T. 41. §. m) pontja alapján benyújtott panasz, a debreczeni egyháztanácsnak a létesítendő debreczeni egyetem javára felajánlott — 100,000 koronás alapítvány tárgyában hozott 550 1904 P. sz. végzése ellen, tárgyalás végezt a debreczeni ev. ref. egyházmegye 1904. évi szeptember 8-án tartott közgyűlésének — 104-ik jkvi számában a legközelebb tartandó egyházmegyei gyűlés napirendjére tűzött ki s egyszerűsített bizonyítékokat és adatokat a nt. eszperes urhoz kellő időben küldjük be.

Bár a panaszlevélben felsorolt állítások igazolására, a panaszlevélhez egyetlen okirat, vagy bizonyíték sincs csatolva s így legalább is szokatlan eljárás, hogy mi panaszlottak nem azon állítások czáfolatára, hanem bizonyítékok és adatok batesztésére hivatunk fel: mégis igyekszünk az

életérős embert. Tettereje még egyszer feléledt és megalapította a Crie de Paris. Azonban már nem vitte soká. A sok szenvedés aláásta az egykor hatalmas ember egészségét s rövid néhány év után a halál megváltotta.

Es ami csak természetes, a nagy francia írók, akik egykor, mint ismeretlen emberek ültek asztalánál vasárnaponként, nem kísérték ki koporsóját. En mindig szeretettel gondolok e balzsamozó hősre. Még azt sem bánom, hogy sohasem adta vissza a pénzem, amit neki kölcsönöztem. Így legalább nem kellemtelen, hogy egy szegény nyé lett írónak voltam éveken keresztül vasárnapi vendége. De sokat köszönök neki, ezt el kell ismernem.

Mint tapasztalatlan fiatal ember érkeztem Párisba. Tanácsot is köszönöm, hogy nem örült meg az éjjeli Páris, amint őt megörölte, a modern francia írók legjobb ifjusági barátjai.

Marcel Prévost.

egyházmegyei gyűlés határozatának eleget tenni, hogy a panaszosok által megtámadott presbyteri végzés és ennek kapcsolatban az egész ügy feltárva legyen felsőbb egyházi hatóságaink előtt; de feltárva legyen a nagyközönség előtt is.

De mielőtt ezt tennők, már itt kijelentjük, hogy nem a létesítendő debreczeni egyetem javára, hanem „ev. református főiskolánknak philosophiai fakultásai és kanárképzővel fejlesztésére“ a 284—1892. P. végzessel feltételesen megígért 50,000 frt, vagyis 100,000 koronának kérdésessé tett ügye, a mi meggyőződésünk szerint és azon ügy természeténél fogva nem közigazgatási, hanem magánjogi oly kérdés, melyben érdemileg dönteni csak a bíróság hivatott.

Ezeknek előrebocsátása után, ugy a panaszlevélben hozott, de nem bizonyított állítások czáfolatát, mint a fölünk kívánt bizonyítékokat és adatokat következőkben terjesztjük elő:

Panaszosok igen jól tudják, mi annak az oka, hogy ők, az általuk beadott panaszlevélben felsorolt, de nem bizonyított állításoknak megvizsgáltatását nem kérik: hanem a kérelem helyett, az E. T. 41. §. m) pontja alapján felelőznek.

Ha azon presbyteri végzés, melyet megtámadtak, oly sérelmes lenne, amint ők állítják, azon sérelmes végzés ellen a polgári bíróság előtt orvoslást keresni nem a panaszosok az illetékesek, hanem a debreczeni ev. ref. főiskola fentartó hatósága. De ily orvoslást keresésére nincs sem alap, sem szükség, mint azt később bebizonyítjuk.

Az egyházmegyei közgyűlés tárgyai közé pedig ezen kérdésnek eldöntése be nem sorozható. De még az esetben, ha az E. T. 41. §. m) pontja alapján az egyházmegyei közgyűlés e kérdésben döntő határozatot akarna hozni: akkor is, a panaszosok nem bizonyított állításainak előzetes és szigoruan igazságos megvizsgáltatása lenne mulhatatlanul szükséges. Szigoruan meg nem vizsgált és okmányokkal kiegészítetlen bizonyított állításokra határozni és ily fontos ügyben határozni oly eljárás lenne, melyet az egyházmegyei közgyűlés hivatásával és részrehajlatlan igazágérzetével meggyeztetni annyival inkább nem lehet, mert ily eljárás, az ügynek általunk is óhajtott békés megoldását nem elősegítené, hanem hátráltatná, sőt talán lehetetlenné tenné.

De áttérünk a panaszosok által előadott és általuk ugynevezett érveknek czáfolatára. Ezen érvek a következők:

I. „A kérdést eldöntő szavazásban formahiba történt“.

Ezen állításra vonatkozólag tisztelettel jegyezzük meg, hogy a szavazás épen a felelőzők részéről benyújtott kiváncsolomhoz képest névszerinti szavazás volt és a hivatalosan megállapított névszavazás alapján történt, mely névsorban elől foglal helyet az elnökség, utána a lelkesítő kar, ezt követi a tisztviselői kar és ezután presbyterek betűsorrendben. Ezen névszavazásból egy példányt 1/1. alatt mellékelünk.

Epen ilyen névszavazás alapján történt a névszerinti szavazás évek hosszú sora óta és ellene soha kifogást nem tett senki: az ekként való szavazás tehát folytonos és soha nem kifogásolt gyakorlaton alapul, mely ellen felelőzők csak abban az esetben tehetnének most kifogást, ha ezt előzőleg valamikor ellenézték volna; de mikor soha nem ellenézték, ebbeli kifogásuk erőteljesen annyival inkább, mert a többség meglétét maguk a panaszlók sem vonják kétségbe, sőt ezen általuk felfedezett formahibát, maguk a panaszlók is „csekélyebb fontosságú“-nak jelzik. Így áttérünk mi is,

a panaszosok által 2. sz. alatt csoportosított, de nem bizonyított, állításoknak bírálataira.

II. Vitakozás helyett tárgyalás és az ügyet minden részletében megvilágító bírálatot akarván szorgalmazni: feltárjuk a kérdéses ügy fejlődésének történetét, annak kezdésétől mostanáig, ugy, amint azt mi ismerjük s amint az e tárgyban történeteket hivatalos ügyiratokkal bizonyítani tudjuk.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület 1880 júliusi közgyűlésében 235. jkvi sz. a. elhatározta „a magyar protestáns egyetemnek Debreczenben felállítására“ érdekében a kezdeményezést megtenni, épen azért elfogadta a tanügyi bizottság javaslatát, tervezet készítésére egy bizottságot választott, mely figyelembe véve a debreczeni főiskola anyagi és szellemi tőkét, mutassa ki, hogy minő kiadást igényelne egy oly főiskola fentartása, melyben a hittani s jogi szakok mellett önálló bölcsészeti tanfolyam is létesíttetnék, egybekötésében tanárképződével? Tehát e tekintetben tényleg fel hogy mi az, amit a debreczeni főiskola jelenleg adhat és még mennyi anyagi erőre volna szükség?”

A munkálat elkészült s azt az egyházkerületi gyűlés tárgyalta és elfogadta s e munkálat alapján az egyetemes konvent 1881. évi 122. jkvi sz. határozatában „a bölcsészeti tanfolyam felállításának nagy fontosságú ügyét a zsinat legsürgősebb teendői közé sorozta“.

Az 1881—2. évi debreczeni zsinat ez ügyben 210. ik sz. a. határozta: „A zsinat belátván szükségét annak, hogy a magyarországi ref. egyháznak egy magasabb tanintézete legyen, ezennel kimondja, hogy egy teljes bölcsészeti és természettudományi, valamint theologiai teljes fakultás alapíttassék, melyben a lelkészek és középiskolai tanárok képezthetessenek, e végre a majd törvények értelmében megalakuló egyetemes konventet megbizta, hogy az egyházkerületet e czélra felhívja véleményét megfogalmazni, a nevezett fakultások létesítésére a kellő lépéseket megtegye és e tárgyban a következő zsinat elébe kimerítő javaslatot terjesszen.“

A zsinatnak ezen határozata minden egyházkerülethez megküldött s a tiszántuli egyházkerület 1892. májusi közgyűlésében 172. szám a. a felhívás tárgyában következőleg intézkedett: „A zsinati felhívás kiadatik a főiskola szellemi és anyagi ügyeinek átvizsgálásával foglalkozó egyházkerületi küldöttségnek alapos tanulmányozás és előkészítés végett; hogy főiskolánk anyagi ereje mivel járulhatna? mit birna meg a magasabb czél megvalósítására nézve? mik lennének a sür. és teendőik egyházkerületünk részéről? hogy teljesen tájékozva lehessen ezen egyházkerület, midőn az e tárgyban kinevezett zsinati bizottság tanácskozásait megkezdendi“.

A megbízott egyházkerületi küldöttség 1892. augusztusi gyűlés elé terjesztette tervezetét s ezen egyházkerületi gyűlés 357. sz. a. „a tervezetet elfogadta s megbizta a küldöttséget a további teendőikkel s egyszerűsített felkérte püspök urat, hogy ha a küldöttség tervezetével készen leendő, egyházkerületünk nevében keresse meg s kérje föl ugy Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága közgyűlését, mint a debreczeni ev. ref. egyház presbyteriumát, a nagy horderejű s messze kiható eszme megvalósítására nézve a közreműködésre; továbbá, hogy nevezett testületet szintén bizzanak meg kebelökből tagokat, akik a főiskola szellemi és anyagi ügyei átvizsgálásával megbízott küldöttséggel tanácskozva, keresenek föl minden czélszerű eszközöket és használjanak is föl a kivitel biztosítása te-

Megnyilt
az Első debreczeni
nap és esernyő-gyár
Debreczen, Piacz-utca, Miklós-utczával szemben.

Javításokat és áthuzásokat lesón és pontosan készítek. —
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem.
Tisztelettel

MERKLER SOMA.

kintetében. Továbbá az egyházkerületi elnökség, ha szükségesnek tartja, rendkívüli egyházkerületi közgyűlést is hívhat össze e tárgyban, ha azonban annak egybehívását nem tartja szükségesnek, vagy az egybehívás nem történhet meg az idő rövid sége miatt, a zsinat már november hóban megtartatván: akkor felhatalmazza az egyházkerületi közgyűlés a munkálkodó küldöttséget, hogy az egyházkerület nevében és megbízásából terjeszthesse be a tervezetét és javaslatait a zsinati 15 ös bizottsághoz és így közvetve a zsinathoz.

Az 1892-ik év augusztus havában tartott egyházkerületi közgyűlésnek ezen 357. jkvi sz. határozatában nyert megbízás és meghatalmazás alapján intézte a főtiszteletű püspök ur a következő hónapban, vagyis 1902 szeptember havában azon felhívást egyházunk presbyteriumához, amely felhívásnak másolatát 2 % alatt csatoljuk. Közbevetőleg itt megjegyezzük, hogy az általunk idáig idézett zsinati, konventi és egyházkerületi végzések jegyzőkönyveit azért nem csatoltuk, mert azok a hivatolt jegyzőkönyvek az egyházi hatóságoknak rendelkezése alatt megvannak s bármikor megtekinthetők.

Az általunk másolatban mellékelte s 1892. szeptember havában kelt püspöki felhívásnak ide tartozó pontja a következő: „Nagyfőtiszteletű és Tekintetes Presbyterium! A debreczeni fényes gyülekezet kezdettől fogva féltett kincs gyanánt tekintette s ápolta a főiskolát; minden alkalommal, midőn szüksége volt a főiskolának, segítségül és támogatásával melléje állott. Csak a legújabb időkben is a jogakadémia második, a theologiai ötödik tanszékének felállításánál, a nyolcz osztályu gymnasium szervezésénél s a főiskolai építkezésnél megtette kötelességét, meghozta áldozatát. Most ismét egy nagy munka kezdetén, a fejlődés egy messze kiható stádiumán áll a debreczeni főiskola: bizalommal keressük azért meg a tisztelt ev. ref. egyházkerület nevében a debreczeni egyházat és annak áldozattelre mindig kész gyülekezetét, hogy főiskolánkat nemes törekvésében és céljában elősegíteni, támogatni s legalább egy tanszéknek a bölcsészeti fakultásban állandó fentartást megajánlani méltóztassék oly formán, hogy a nagyérdemű presbyterium önkéntes adakozásra híván fel a gyülekezet tagjait, ha egy tanszék fentartására és ezen egy tanszék netán szükséges dologi kiadás fedezésére 50,000, azaz ötvenezer forint alaptőke talán nem folyék is be, a hiány vagy tökében, vagy évi járadékban az egyház pénztárából az 1895. évtől kezdve ki fog egészítettetni“.

(Folyt. köv.)

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Bartha Béla utóda. A selmezbányai bányász akadémia tanárává kinevezett dr. Bartha Béla jogtanárnak a debreczeni akadémián megüresedett tanszékre Kiss Aron püspök a mai napon kiírta a pályázatot. Az új tanár előadandó tárgyai főképen a nemzetgazdaságtan, — államgazdaságtan és pénzügytan. A pályázati feltételeket megtekintheti a püspöki hivatalban. A pályázatok márczius 31-ig kell beadni.

Hittanhallgatók pályatételei. A Hittanszaki Onképző Társulat legutóbbi ülésén az alábbi tételek kidolgozására hirdetett pályázatot:

I. Az egyháztörténelem köréből: Dávid Ferencz és Méliusz Juhász Péter küzdelme. Díj 25 korona.

II. A dagm. tika köréből: A Ritschelianizmus és Unitarizmus közötti párhuzam. Díj 25 korona.

III. Az ujszövetségi írásmagyarázások köréből: Jakab levele II. rész 14-26 versek értelmezése. Díj 25 korona.

IV. A gyakorlati theológia köréből: Husvétii egyházi beszéd I. János V. rész 12 vers alapján. Díj 15 korona.

Az idegen kézzel irt pályamunkák ez évi május 1. napján déli 12 óráig adandók be az önképző társulat titkárához.

Irodalmi gyűlés. A Magyar Irodalmi Társulat ma este az egyik akadémiai teremben gyűlést tart, melyen a Társulat tagjai szavalnak és felolvasásokat tartanak. A gyűlésen vendégeket is szívesen látnak.

Gazdasági ülés. A debreczeni református egyház gazdasági bizottsága foyó ügyek elintézése végett kedden, e hó 7 én délután három órakor ülést tart, melyen Vecsey Imre elnököl.

Helyettesítés. Dr. Bartha Béla debreczeni volt jogtanár óráit ebben a félévben dr. Haendel Vilmos adja elő.

SZÍNHÁZ.

János vitéz. Minden jegy elkelt! Délután már ezzel utasították el azokat, kik a János vitéz előadására jegyet akartak váltani. Tizenkettedszer került színre János vitéz és most is zsúfolva volt a színház. Rózsa Lilit már kilépésekor tapsáradat fogadta és nem szűnt meg egész előadás alatt. Valóságos tüntetést rendezett a közönség Rózsa Lilinek és díszes virágállvánnyal és csokorral lepték meg. A többi szereplők is előismerésre méltóan állották meg helyüket. Különösen kivált Rományi Mária szép, csengő hangon előadott énekszamaival és izléses tolettjeivel.

Színházi hírek. Ma, szombaton kerül színre Strauss János 3 felvonásos operettje „A cigánybáró“, Mihályi Ernő bucsufelléptével. — Vasárnap két előadás lesz, d. u. színre kerül Tóth Ede pályadíjat nyert 3 felvonásos népszínműve, „A toloncz“. Este lesz a premierje Kadetburg Gusztáv 3 felvonásos vígjátékának, „Az arany patkó“-nak. A vígjáték főbb szerepei a következőknek vannak kiosztva: Vollein Ludolf — Krémer, Mária — Arday Ida, Egon — Szilágyi, Viktor — Csontos, Richard — Csiky, Elly — Püspöky, Gáspár — Iványi, Klotild — Havassy, Farkas — Szilágyi, Ottó — Halász, Buschke — Faragó, Elza — Ebergényiné, Hilda — Hahnel, Zsigmond — Sebestyén, Irmgard — Jeszenszkyne. Ma tartották a rendelkező próbát Sardou Viktor 5 felvonásos drámájából, melynek czime „A boszorkány“. A drámában kitűnő szerep jutott Jeszenszkyneknak.

Egy anya rémtette.

Megfojtotta a gyermekét.

Szatmár, márcz. 3.

(Saját tudósítónktól.) Tóth János rendőr kedden délután arról értesült, hogy a Hunyadi-köz hidja alatt egy ujszülött csecsemőt találtak az iskolás fiúk. A csecsemő halott volt már s a szegze testen olyan körülményeket lehetett észlelni, amelyek büntényre engedtek következtetni.

A rendőrség a hullát a közkórház halottas kamrájába szállította s megindította a vizsgálatot. De semmiféle adat nem állott rendelkezésre, mely a bűnös

esetre vonatkozólag világosságot terjesszen. A csendőrség két tagja Maczula Mihály és Majternik György tegnap délután hozzáfogtak a nyomozáshoz. Kutatták a bűnös anyát, akit el is fogtak. Az illető egy szerencsétlen asszony. Neve Mészáros Sándorné született Szebenyi Rozália. Nagybányára való és három élő gyermeknek az anyja. Az ura elhalt s Szatmárra jött szolgálni, míg gyermekeit Nagybányán neveltette. Itt hozta össze a sors Szabó Dénes lakatos-legénynyel, akivel a Hunyadi utcában később vadházasságban élt.

Mészáros Sándorné anyai örömeinek nézett most elébe. A jövő azonban folyton rémitgette, hogy mi történjék majd, ha már négy gyermeke lesz, s ha esetleg — Szabó elhagyja. E kétségbeesett állapot érlelte meg benne a gyermekgyilkosság fogalmát s azt is, hogy önmagát elpusztítja.

Hétfőn adott életet a csecsemőnek. Hogy a világ előtt eltitkolja az apróság születését, kétkezevel fojtotta meg és papírba göngyölve elvitte a Hunyadi-közben levő hid alá.

A kis gyermek meghalt s az iskolás fiúk találták meg.

A csendőrök a bűnös anyát letartóztatták. A szegény asszonyt a csendőrség kihallgatta s azt vallotta, hogy nyomoruságos helyzete vitte a bűnös lépésre. Sirva mondta elő elhagyatottságát s azt mondta tovább, hogy a gyilkosság elkövetése után ő is öngyilkos akart lenni, de eszébe jutottak apátlan gyermekei s ezért nem vált meg az élettől.

A hétről.

Hát csak menjünk koldulgatni
Bécsnek városába,
Nem kopik más, nem, csupán az
Embernek csizmája.
Mert, hajh, a mi emberségünk
Kikopott ott régen —
Nem érdem ez, hanem nekünk
Megérdemelt szegyen.
Szegyen már négyszáz év óta,
Hogy koldulni járunk,
Máskor keressük üdvünket,
Ami itt van nálunk.
Hiszen itt terem a buza,
Amivel mi élünk:
A hegyek adják erünkbe
A tüzet, a vérünk.
Ami eszünk ismeri már
Világ birodalma,
Ninesen nemzet, ki nem büszkén
Gondol a magyarra;
A magyarra, aki elől
Villogtatta kardját,
Mindenha, mikor szabadság
Vívta az ő harcát.
— És mi mégis Bécsbe megyünk
Koldulunk, istálunk!
Kard lehetne a kezünkben,
Mégis mankón járunk!

*
Felállítanak ott egy szobrot —
Ember kell nekünk, nem szobor,
Midőn az idők dinasztikus átka,
Hőfürgeteg, reánk omol.
Ne szobor légy te, Bocskay,
Hanem vezér a hadseregben,
Es ott villogtasd kardodat
Az ellen, ki magyarnak ellen.
Mert hajh, felettünk napfogyatkozás,
Nehéz időknek ádáz zivatarja.
Most van szükségünk rád, Bocskay,
Rád és a kezvedben kardra, kardra!

Tövis.

NAPI HIREK.

Országos betörő elfogása Debreczenben.

márczius 4.

Sikerült fogást csinált ma délbén a debreczeni rendőrség. Elfogott egy országosan körözött betörőt, ki nem egyszer volt már betöréses lop sért büntetve.

Az éjjeli razzia alkalmával értesült a rendőrség, hogy Klémerz Károly 52 éves, római kath. vallású, német (Pozsony m.) születésű betörő Debreczenben van.

A rendőrség a legnagyobb kutatás dacára sem tudta megelérni Klémerzet. Annnyit azonban megtudtak hosszas kutatás és kérdőzködés után, hogy ma délbén elutazik.

Mile Pál intézkedésére Bardócz és Bikfalvy rendőrbiztosok, valamint Botos detektív megszállták néhány rendőrrel ma délbén az állomás épületét.

Kevással 12 óra előtt ment az állomáshoz a betörő, kinek személyleírását a rovt multuak könyvéből a rendőrség jól ismerie. Amint az előcsarnokba ért, azonnal letartóztatták.

Klémerz tiltakozott a letartóztatás ellen, tagadta, hogy őt körözik, sőt azt sem akarta beismerni, hogy már büntetve volt.

Felkísérték erős fedezet alatt a bűnügyi osztályhoz, hol Mile Pál ma délután hallgatja ki.

Valószínűnek tartják a rendőrségen, hogy tegnap éjjel a máramarosszigeti bankbetörést ő követte el.

Istentiszteletek. Holnap, vasárnap a református templomokban a következők tartják a délelőtti istentiszteletet: a nagytemplomban Uray Sándor püspöki s. lelkész, kistemplomban K. Tóth Kálmán ref. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Dicsőfi József lelkész, az ispotálytemplomban Szele György lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókerben Kovács János népiskolai felügyelő, a Homokkerben Lukács László hittanhallgató. Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtti 10 órakor az istentisztelet Materny Lajos főesperes végzi. Az istentisztelet után egyházi közgyűlés lesz.

Városházáról. Magoss György dr. főügyész hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

Közigazgatási bizottsági ülés. A város közigazgatási bizottsága e hó 6-án hétfőn délután három órakor Domahidy Elemér főpán elnöklésével ülést tart.

Póttartalékosok bevonulása. A városunkban állomásozó 39. gyalogezred kötelékébe beosztott és a mult évben besorozott póttartalékosok f. hó 27-ikén vonulnak be katonai kiképzésre a Pavillon laktanyába.

Választmányi ülés. A hajdu-megyei méhésszegylet márczius hó 5-én délután 4 órakor választmányi ülést tart. Mivel az ülésen igen fontos indítvány lesz tárgyalva, az egyület kéri a választmányi tagok megjelenését.

Hanke Lajos nyugdíjazása. A nyugdíjellenőrző bizottság legutóbb tartott ülésében Hanke Lajos tb. tanácsnok, gyám-pénztáros nyugdíjazására nézve azt határozta, hogy pártólól terjeszti Hanke Lajos nyugdíjazása ügyét a közgyűlés elé.

A városi tanács elismerése a tűzoltóságnak. A légszeszgyárban történt robbanás alkalmával a tűzoltóság emberfeletti és veszedelmes munkát fejtett ki és ennek tulajdonítható, hogy nagyobb baj nem történt. A városi tanács tudatában van ennek és ezért a következő elismerő sorokat intézte a parancsnoksághoz:

Az önkéntes tűzoltó testület Tek. Parancsnokságának.

Debreczen.

A légszeszgyárnál folyó évi január hó 15-én történt robbanás következtében előállott tüzeset alkalmával az önkéntes tűzoltó testület gyors megjelenéséért, valamint az ott teljesített önfeláldozó és sikeres működéséért a tanács elismerését és köszönetét nyilvánítja.

Egyszer-mind a tűzoltóság fáradságos munkáját némileg jutalmazni kívánván: részére 200 koronát utalványozott és a világitási vállalat igazgatóját utasította, hogy azon összeget a Parancsnokság rendelkezésére bocsássa.

Debreczen, 1905. febr. 27.

Kovács József,
polgármester.

Dr. Vargha Elemér,
jegyző.

Kossuth-estély. A Kossuth dalkör márczius 20-án este a Török-féle vendéglőben Kossuth-estélyt rendez, melyre a jövő héten küldik szét a meghívót. Az estély műsorának összeállításán most fáradozik a dalkör vezetősege.

Fittler Jenő meghalt. Fittler Jenő Debreczen város volt közigazgatási gyakor-noka, Kállay Lujának, a debreczeni színház volt primadonnájának férje Komáromban 50 éves korában, szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. — Fittler Jenő ezelőtt árvaszéki ülnök volt Komáromban. Állását Kállay Lujával kötött házassága következtében hagyta el és Debreczenbe költözött, hol közigazgatási gyakor-noknak nevezték ki. Egy év előtt lemondott erről az állásáról is és Komáromba költözött. Felesége, Kállay Lujza válogpért indított ellene, amely végérvényesen most since még elintézve. Egy tehetséges, jobb sorsot érdemelt ember veszett el Fittler Jenőben.

A debreczen-sámsoni vasut közigazgatási bejárása. A debreczen-sámsoni vasut közigazgatási bejárását e hó 6-án, hétfőn ejtik meg. A város részéről a közigazgatási bejárásnál jelen lesznek a polgármester helyett Vecsey Imre főjegyző, Aczél Géza főmérnök, dr. Magoss György főügyész, Végh Gyula főkapitány és Török Gábor erdőmester.

A hajduk és mezőrendőrök drágasági pótléka. A városi közgyűlés a hajdu és tiszti legénységnek és a mezőrendőröknek január 1-től 6 hónapra át személyenként havi 5 korona drágasági pótlékot szavazott meg. A közgyűlési határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez. A miniszter leirata ma érkezett le és a miniszter a közgyűlés határozatát jóváhagyta. A tanács ma tartott rendkívüli ülésén elhatározta, hogy a drágasági pótlékot már hétfőn folyósítja.

Debreczen menyasszonyai és vőlegényei. Ezen a héten a debreczeni anyakönyvi hivatalban eljegyzésüket a következők jelentették be: Major Gábor—Maruzsán Anna, Dankó Béla—Nagy Erzsébet, Kreifer Péter—Bessenyei Veron, Bartha Miklós—Szentpéteri Eszter, Fejes István—

Fodor Róza, Meszezsán Gábor—Hevesi Agnes, Bőr Mihály—Sárosi Karolina, Lorándi Lajos—Eder Katalina, Morvai Balázs—Lember Mária, Pál Sándor—Sz. Borsi Julianna. Brük József—Dubkin Bluma, Csizkóla Sándor—Tóth Julianna, Batiz Ferenc—Horváth Erzsébet, Láng Soma—Tóth Anna, Tromm Sámuel—Kozák Julianna, Kovács Lajos—Erdődi Sára, Varga Béla—Juszku Eszter, Gajdos György—Soós Julianna.

A kávécsok, vendéglősök, szállodások és korosmarosok ipartársulala tegnap délután rendes közgyűlést tartott az Angol Királynő külön termében A közgyűlésen, melyen Hauer Bertalan elnökölt, a mult évi jelentést tárgyalták, majd a tisztikarnak szavaztak köszönetet. Azután a titkár jelentette, hogy a főkapitány nem adja meg a záróraeltörlést. Ezt érthető elkeseredéssel fogadták, mert erre már ígértett tett a főkapitány. Azt is panaszták, hogy a választások óta üldözi a főkapitány azokat, akik az ellenzékre szavaztak. Azonkívül tapintatlanul bánik veük. Mindezek ellen az ipartársulat a legmesszebbmenő védelmet határozta el. Elhatározta, hogy a sérelmek orvosására egyesülnek és érdekeiket a főkapitány el en együtt védelmezik.

Debreczeni milliomosok értekezlete. Ily című poupás czikk jelent meg a Dongó élelzap mai számában, amelyen jól mulatnak városszerte. Ezen kívül különösen sikerült az „Interjuvolások az „István“ malom ügyében“, valamint Bugyi Sándor talpigás és Értelmes Balázs című rovatai. A közkedvelt Garantizott hírek rovatát az „Óriások egylete“ közleménynek nyitja meg, amely szintén ötletesen van összeállítva. A népszerű élelzap minden megjelenő számával nagyobb tért hódít a közönség körében. A „Dongó“ egyes számának ára 6 kr. Kapható minden tözsdében.

Razzia. Az éjjel a rendőrség az egész város területén nagy razziaát tartott. A razziaát Mile Pál rendőrfogalmazó vezette. Bejárták a város kisebb és gyanus szállásadásait, a kétes ekzisztenciák buvóhelyeit, valamint az iparos szállókat is. Hurokra került két férfi és négy nő, kiket a rendőrség ma eltolonozoltatott, mint foglalkozás nélkülieket. A razziaának másirányu eredménye is lett. Nevezetesen kiderült, hogy egyik-másik szállásadáson és az iparoszállón könyveket nem vezetnek, a vendégeket hónapok óta nem jelentik és más irányban is sok szabálytalanságot követnek el. Most aztán a rendőrség a legnagyobb szigorral bünteti a szabályt nem követő szállásadókat.

A nőipariszkola gyűlése elmarad. A nőipariszkola felügyelőbizottságának f. hó 5-én, vasárnap dé 11 órára meghirdetett gyűlése, a népkönyhának éppen akkor leendő ünnepélyes bezárása miatt, elmarad, illetve később közlendő időre halasztatik. Debreczen, 1905. márczius 3. A felügyelőbizottság elnöksége.

Jogász táncestély. A jogász táncestély iránt városszerte nagy az érdeklődés. A páholyjegyek közül már sok elő lett jegyezve, épen azért kéri a rendezőség, hogy a résztvenni óhajtok mielőbb jegyztessék elő páholyaikat Zádor Lajos ur divattermében s a jegyeket pedig 6-án délig kiváltani sziveskedjenek.

Legjobb vetőgép ma a világhírű eredeti Melichár-féle páros soru

„UNICUM-DRILL“

kizárólagos raktár és képviselő:

Ráhmer Sándor nál, Piacz-u. 26. Nagytrafik udvar. Óvakodjunk az utánzatoktól.

— **Népesedés.** Debreczenben ezen a héten 56-an születtek (24 leány, 31 fiú). Azalatt 48-an haltak meg. Az e heti természetes szaporodás tehát Debreczenben hét.

— **A műpartoló egyesületből.** A debreczeni műpartoló egyesület március hó 5-én délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében tisztújító közgyűlést tart.

— **Házasságkötések.** Mult héten között kimutatásunk óta Debreczenben házasságot kötött az alábbi tíz pár: János—Solti Juliánna, János—Jakab Anna, Varga Mihály—Lakatos Juliánna, Földi János—Varga Margit, Takács Antal—Kovács Juliánna, Szilágyi János—Molnár Róza, Kereszturi Bénédiánia—Burai Erzsébet, Arva József—Piskóti Juliánna, Poczán Viktor—Nagy Erzsébet, Veres József—Bátori Erzsébet, Kőrösi Dezső György—Béresi Vilma.

— **A rühkór elleni óvintézkedések.** A városban — mint már jeleztük — három körzetben a lovak között fellépett a rühkór. A tanács ma d. e. Vecsey Imre elnöklésével tartott rendkívüli tanácsülésen megtette az óvintézkedéseket a betegség gyógyítása és továbbterjedésének megszüntetése ellen.

— **Megölte az anyját.** Rémes eset történt Hajdubagason. Vass Imre oitani gazdaember özvegy édes anyja nemrégiben férjhez ment Borsos Lajos nagylétai kovácsmesterhez. Nemrégiben Borsosék átköltöztek Nagylétáról Bagosra és a Borsosné első férjéről maradt telek felét vették birtokukba, míg a másik felén Vass Imre lakott feleségével és gyermekeivel. Vass Imrének, akit az egész falu családját szeret, jámbor, derék embernek ismert, az anyjával minden nap heves jelenete volt, mert az öreg asszony erőlyesen védte a magáénak vélt vagyont, míg a fia azt látta, hogy az anyja az ő érdekei ellen tör. Tegnap az öreg asszony mérnököt hivatott és a vizselyt okozó telket falmérette. Ebben Vass Imre ismét rosszat látott és bement a kovácsműhelybe, hol egyedül levő anyját kérdőre vonta. Heves jelenet fejlődött ki köztük, melynek az lett a vége, hogy Vass Imre felkapta az üldöző támasztott nagy pörölyt és azzal két irtózatot csapást mért az anyja fejére. Az öreg asszony holtan rogyott össze, az anyagyilkosságba esett ember pedig önként jelentkezett az előjáráságnál. A faluban Vass Imre iránt nagy a részvét, mert mindenki béketűrő jólelkű embernek ismerte. A debreczeni vizsgálóbírósnak tegnap járt künn a helyszínen. Vass Imrét Debreczenbe hozták.

— **Zsebmetszés a huscsarnokban.** A Simonffy-utcai huscsarnokban ma délelőtt koppasztott libát árult Pallás Sándorné konyári asszony. Mikor egyik vevőjének vissza akart adni, ijedten vette észre, hogy pénzeszacskója 32 korona pénzével együtt eltűnt. A zsebmetszőt a rendőrség keresi.

— **A magyarországi Kereskedelmi Alkalmazottak szakszervezetének alakulójában** levő csoportja március 5-én azaz vasárnap délután félkettő órakor a „Dreher“ sörcsarnokban gyűlést tart. Tárgy: A helyi csoport megalakítása.

— **Hirdetmény.** Felhívtnak a Debr. sz. kir. város összes területén lakó jószág-tartók, hogy lovaikat, szekereiket és kocsi-jukat 1905. évi március hó 1-től kezdve bezárólag március hó 31-ik napjáig, (csapó-utca 43-ik számú háznál (tűzoltó laktanya) mindenkor délelőtt 8 órától 12-ig, az ezen hivatal által adandó bejelentési lapokon bejelenteni, illetve bemondani — a kerület, utca, házszám pontos megjelölésével — el ne mulasszák, mivel a mulasztók az 1878.

évi XX. t-czikk végrehajtása iránt kiadott utasítás 3. §-a értelmében minden ló után 20 koronáig terjedhető s a szegényalap javára fordítandó bírsággal fognak bünteteni és utólagos bejelentésre kötelezettek. A bejelentés alól fel vannak menve: 1. az állami lótenyésztési intézetek lovai; 2. a katonai-igazgatási lovai és a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatauk ellátására szükségük van. Debreczen, 1905. január hó. A városi tanács.

— **Miért kedvelik hölgyeink a Ballassa-féle ugorokatejt?** Mert 2—3-szori bekenés után elmúlik a kiütés, szeplő, májfolt, mitesser és az arcbőrt fehérré, üdév és finomná varázsolja. Föltétlen biztos hatása és teljeseen ártalmatlan szépitőszert. Üvege 2 korona, hozzá valódi angol ugorokaszappan 1 kor., puder 120 és 2 kor. Kapható a gyógytárakban. Postán küldi a készítő Ballassa K. gyógyosztára, Budapest-Erzsébet-falva.

TAVIRATOK.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

Uj magyar biboros.

Budapest, március 4. Rómából jelentik, hogy a gróf *Mayláth Károly* erdélyi püspök *biborossá való kinevezése befejezett tény.* A biborossá avatás a legközelebbi bibirnoki ülésen történik meg.

Kihallgatások a királynál.

Budapest, márcz. 4. *Csáky Albin* grófot déli fél 12 órakor fogadta a király a Burgban. *Csáky Albin* egy óra hosszat időzött a Burgban és onnan egyenesen szállására hajtott. Kihallgatása után fogadta „A Nap“ tudó-itóját, kinek elmondotta, hogy a királynak őszintén feltárta a helyzetet és ő is azt javasolta, hogy **miután az ellenzék jutott többségre, a válságból a kibontakozás csakis koalíciós kormányval lehetséges.**

Délután fél 2 órakor *Justh Gyula* házelnököt és 3 órakor *Dáziel Ernőt* fogadja a király.

Az oroszok újabb veresége.

Budapest, márcz. 4. Londonból jelentik, hogy *Apojonál* az Oku serege heves küzdelem után elfoglalta az oroszok összes sánczárkait. A japánok 2000, az oroszok még több embert veszítettek ennél a küzdelemnél.

Bpest, 4. márc. Pétervárról jelentik Távirati iroda, hogy *Kopotovnál*, *Mukdenből* nyugatra tegnap reggel a japán megkerülő lovassággal harcoltak az oroszok. Az eredmény ösmeretlen.

Budapest, március 4. Pétervárról jelentik, hogy a kínai kormány nagyon nyugtalan a japán szerzetesek tömeges beözönlése miatt. A szerzetesek a térítés ürügye alatt jönnek be, de titkon lázitanak és az uralkodó ház ellen csinálnak propagandát. A kínai kormány intézkedett, hogy a szerzeteseknek ne adjanak utlevelet, ha Kínába akarnak jönni.

Bpest, március 4. Pétervárról jelentik, hogy a császár elnöklésével ma reggel fontos haditanács volt.

Tőzsde.

Budapest, március 4.

Január 1-től kezdve a tőzsdei árakat 100 kilogrammonként jegyzik.

Buza	1905 áprilisra . . .	19 88	—
Buza	1905 októberre . . .	19 66	—
Roza	1905 áprilisra . . .	17 36	—
Roza	1905 októberre . . .	15 74	—
Tengeri	1905 májusra . . .	15 22	—
Zab	1905 áprilisra . . .	14 50	—

Készárú: változatlan

INGATLANOK FORGALMA.

Nagy András és neje *Tóth Róza* vesznek a debreczeni 3750 sztkvben foglalt 314 négyszögöl vargakerti szőlőt *Szántó József* és társaitól 3000 kor.

Molnár József és *Molnár Mihály* vesznek a debreczeni 1549. sztkvben foglalt 11 hold 850 négyszögöl ondódi földet *Tóth Bálintól* 8700 kor.

Lovász János veszi a debreczeni 1445. sztkvben foglalt 4 hold libakerti földet *Novelli Coliától* 26,400 kor.

Bacsó József és neje *Nátházi Mária* vesznek a debreczeni 1473. sztkvben foglalt *Csap utca 74. sz. házat* özv. *Nyeste István*-tól 2500 kor.

Weiszhausz Adolf és neje *Reich Berta* vesznek a debreczeni 3343. sztkvben foglalt *Méliusz-tér 8. sz. házat* *Böszörményi Gáborné* és *Balogh István*-tól 1000 kor.

Csehi Zsigmond és *Csehi Lajos* vesznek a debr. 7094. sztkvben foglalt *Nyil-utca 36. sz. házi Gebr. Józsefné Oláh Sára* és társaitól 4700 kor.

REGÉNYCSARNOK.

A gyermek.

Oroszból szabadon fordította:

Madame Chrysanthème.

(Vége.)

Nikoláj érdeklődve tilt melléjük a lapos, széles divánra, mikor ő belépett, hentergöztek négyen-öten. Tán észre se vették őt a homályban. *Milka* ma elemében volt, nem engedte a többi gyermekeket *Annához* jutni, zápor módjára ontotta a csókokat az asszony kibontott hajára, homlokára, szemére — miközben szebben énekelte amit az iskolában hallott a csiga bigának mondani: „Neked is, nekem is, nagyapának is, nagyanyádnak is... épitünk majd neked házat, nekem is, nekem is... Minden szó után száz csók és újra éneklés. *Anna* belekábult s a homály daczára megérezte maga mellett azt a másik tüzes szempárt, a *Miklós* követelő tekintete sötétben is elárulta heves türelmetlenségét.

— Tegye már le azt a gyereket, szólt tényleg, halkán és lágy melegséggel, de bizonyos belső dühvel szavaiban, mintha őtöle vennék el, amit az kapott... Nem is tudom, mi értelme lehet az életben a gyermeknek, csak elfoglalják, kirabolják jögtalanul azt, ami minket illetne.

— Eh! semmi sincs előttem olyan felesleges valami, mint a — gyermek!

Milka elszenderedett, akárcsak megértette volna, hogy az ő drága nönikéjét most durván szíven lökte valaki... Lecsuszott a doktorné öléből és a többi apró-

sággal az ozsonnázó asztal csemegéit kezdtek bámulni, mert ez idő alatt a szobaleány felhordott mindent és hozott két égő lámpát. Az egyiket a tükör előtti drümpőre tette.

Anna felállott, hogy oda megy és rendbe szedi a haját. Ezt akarta tenni. Nem látszott rajta, hogy reszket, pedig minden izében a forró hideg kezdte borzongatni, rázni az idegeit, ahogy mellette a kéjes, édes hang oly durva kiméletlenséggel megszólalt...

Mit beszélt... Igazat beszélt? Megtagadta a Jézust, elrabolta a hitét, amit tőle várt, őtet akarta a bűnből kimenteni, vagy mi is lett volna? Mit várt tőle? Miért fagyott most meg a vér benne?... Nem értette tisztán ő se, csak nézett nagyon kinyitott szomoru szemekkel Miklósrá, visszafojtott könnyei a szívére hullottak, érezte, lassan mint öntik el az egész emésztő tüzet ott, amit ez az ifjú ember gyújtott... Félt, hogy kitör belőle a vad zokogás most, vagy belefulladás — a sírásba. Azért mondani kellett most valamit —

— Maga hát — nem — nem szereti, amit én kívántam, én, én úgy hittem, úgy gondoltam, legszebb, ami a világon magától terem, a virág és —

Itt már folyini, omlani kezdtek a könnyei: „a gyermek” —

Miklós előtt mesénél csodásabban fejlődött ki mindez, már nyújtotta a kezét, hogy kérjen ettől a bohó kis szívtől őszinte bocsánatot, mikor jött a jegyzőné és hívta őket is ozsonnához. —

Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hazatérkezve kötelességemnek tartom a t. iparos osztály figyelmét felhívni, miszerint az ottan vásárolt és magammal hozott hajózakomony

kétszer főzött lenolaj kencét

különként 32 krajczárjával a tisztelt iparos osztály rendelkezésére bocsátom. — Tisztelettel

Neumann Nándor

kizárólagos festék-, lakk- és kence nagykereskedő
Debreczen, Hatvan-utcza 6. szám.

Nap-utcza 15. számú háznál több rendbeli lakás május hó 1-től

kiadó.

Esetleg az egész udvar együttesen is. Értekezhetni a kollégiumi gazdai hivatalban.

Egy főtisztelendő lelkész levele.

Vilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító urnak Neunkirchen, Alsó-Ausztria Radoweitz, Csehország. U. p. Bilin.

Iméltelen jó eredménnyel használtam az ön Wilhelm-féle antiarthritis, antireumatikus vértisztító theáját beteges állapotaimban, mint a máj, lép, szív és gyomor elzáródásainál, reumatikus hátreinezés talaknál, gyenge emésztésnél, vértelenségénél, agygyomásnál és pedig úgy, hogy ez által megtakarítottam magamnak egy fürdői vagy hidegvizgyógyintézetet, a mihez különben sajnos, nincsenek is meg az anyagi eszközök. Hivatásomból kifolyólag pedig hiányzik a szűk éges idő.

Biztosítom arról, hogy a magam részéről csak kellemes kötelességemnek veszem, hogy ezt a kitűnő Wilhelm-féle antiarthritis anti-reumatikus vértisztító theát minden ilyen bajban szenvedőnek legmelegebben ajánljam és ahol csak tehetem, föl fogom dicserni, hogy így önmek kitűnő talalmányáért valamiképpen kiutassam hálámat és hogy a szenvedő emberiséget, ahogyan az ön pompásan gyógyító készítménye meg is érdemli, figyelmesé legyen erre a gyógyszerre.

Kitűnő tisztelettel Winzenz John P. lelkész.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

Raktár Debreczenben Tóth Béla gyógyszerertárában. (10.)

1996. sz. 1905.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az ideai temesvári szent József

országos vásár

folyó évi márczius hó 16 től bezarólag márczius hó 20-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása

az országos vásárra márczius hó 16-ától

csütörtökön reggel 5 órától kezdve

meg van engedve.

Temesvárott, 1905. évi február 20-án.

A városi főkapitányságtól:

Bandl Rezső, főkapitány.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár Gyümölcs-, mezőgazdasági, kereskedelmi és iparvásár.

Uj! Megnyílt!! Uj!

a Kossuth-utczai Maradék áruház

olcsóbb minden végeladásnál.

Mint hogy kizárólag rőfös árut rendezünk be, a raktáron levő összes cipő, kalap, női és férfi fehérműek, miederek, kesztyü, nyakkendő, harisnya, női és fiu ruhák, esernyők stb. fél árban árusítjuk el.

Uj!

Székely Jenő és Társa utódai

Kossuth-utocza 15. sz., Gyógyszertárral szemben.

Uj!

Kovács Mihály

fűszerke-eskedése Debreczen,
gróf Degenfeld-tér. Tisza-palota.

Ajánlja saját termésű tisztán kezelt

asztali borait

1 literenként 26 kr., 50 literen felüli hordóban 16 kr. — S éleskőben ismert legjobb zamatú nyers, pergelt és darált kávéit, cukorau, szepességi borsót, lencsét, nagybányai, bosz iai aszalt szilvát, lek-várt diót és mindennemű fűszer áruit.

Az áruk minősége tisztán kezelése és pontos kiszolgálásért kezeskedik.

Saját őrlésű fehér

asztali SÓ.

Alkalmi vétel!!

Kar-utocza 20. sz. alatt és az uj Mór-cz-telepen két szép ház nagy telekkel, jutányos árban és kényelmes fizetési módzatok mellett

eladó.

Bővebbet Ráhrer Sándornál, Piacz-utocza 26 sz. a. a főtrafik udvarban levő gépraktárban.

Ugyanott csaknem teljesen uj

vetőgépek,

minden nagyságban igen olcsón — részletfizetésre is — kaphatók.

Ugy hat, mint a bomba! Antinicotin-cigaretták hüvelyek, szivar skatulákban. Jakabi-gyára Wien, VIII. Piaristengasse.

**BRAZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

NAGY ÜVEG
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
MASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKEVE VAN!

Kerékpárosok figyelmébe!

Csász. kir. szabadalmazott kerékpár-gyár.
Tulajdonosok: Weiszberger és Holländer.
Debreczen, Arany János-utca 20.

Ajánljuk saját gyármányu kerékpár-jainkat, melyek ugy tartósságra mint könnyű hajtásra bármely eddig használatban levő kerékpárokat felülmúlnak.
40% erő megtakarítás. Jutányos árak.
Kerékpár javításokat és bármily gyármányu kerékpároknak legújabb modelre való átalakítását, zománcozását szakszerűen, gyorsan és jutányosan eszközölünk.
Új kerékpároknál 3 évi jótállás. — Használt kerékpárokat becserélünk.
A n. é. közönség s zives pártfogására kérjük.

Tisztelettel
Weiszberger és Holländer.

**MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ**

legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszerertárban és fűszerkereskedésben.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erőítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó ízű.
Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat. Kapható:
J. Serravallo-nál
Triest-Barcola.
A gyógyszerárakban pedig 1/2 lit. a 2 kor. 40 fill. 40

**Északnémetországi
takarmányrépa magvak,**

francia luczerna, veresvirágu lóhere és Mauthner-féle konyhakerti és virágmagvak megérkeztek s a legjutányosabban árusítatnak.

MAYER JENŐ

fűszer- és csomoge üzletében.
Debreczen, Piac- és Széchenyi-
utca sarok.

Igazi urinó

arczának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohasem használjon mást, mint a világhírű 1885. óta tör. védett **KREIGNER-féle**

Crème de Margueritet.

Ezen készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból óva intem a n. é. közönséget a silány utánezatoktól.

Kérjen mindig határozottan **KREIGNER-félét.**

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindenemű fém és festő anyag mentes, tehát teljesen ártalmatlan. Igy éveken át használva sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatósági bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor

KREIGNER GYORGY GYÓGYSZERTÁR A, MAGYAR. KORONÁHOZ Bpest 8., Kálvin-tér
Diszkrét postai szétküldés napota.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy rézionak bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénynél, csúznál és meghiléseknel bedőresüléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Benzinmotorok, gőzcseplőkészletek, arató gépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. Váci-körut 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Apró hirdetés...

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra postaköltséggel, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Apró hirdetések előre fizetendők.

▲ HALÁPON egy 60 holdas tanya 8 köből őszi vetéssel, tanyai épületekkel haszonbérbe kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

ÓRIÁS golyvás galambok és fajbaromfi keltető tojásai kapható. Pacsirta-utca 42.

TANULÓ főlvetették Ullmann Salamon fűszer üzletében Piacz u. 70.

Államilag vizsgált takarmánynak való

répa- és luczerna magvak.

Gyorsan száradó

festék és padlómáz

előnyös árban kapható

KOHN HENRIK

fűszer- és festék üzletében

gróf Degenfeld-ter 7. sz.

A t. Gazdaközönségnek!

Vanszerencsénk ajánlani elrendü államilag előszárolt aran-kamentes lóhere és luczerna magot, ugyszimén eredeti quedlinburgi kitünő csirakéességű répamagvakat és komócsin fűmagot legolcsóbb napiárakon

Kiváló tisztelettel

Holländer Adolf és Fia

Piacz-utca 28. szám

1876. tk.
1905.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a debreczeni első takarékpénztár és csatlakoztatott térsai végrehajtatóknak Burai

István végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Debreczen sz. kir. város határában fekvő, a debreczeni 1773 sz. t. j. k. A. I. 1. sor. 1876 hasz. alatt felvett, a végrehajtó nevében álló szántó-földre az utcajánlat folytán megajánlott 115 kor. 60 fillérben elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1905. évi március hó 30. napján délután 3 órákor a kir. törvényszék árverési termében megarandnyilvános árverésen a megajánlott kikiáltási áron alól eladni nem fog.

Árverezési szándékozók tartoznak az ingatlan kivevésének 10%-át vagyis 263 kor. 10 fillérrel illetve 19 koronát készpénzben — vagy az 1881-ik XX-ik t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendlet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyeséről kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyv hatóság.

Debreczen, 1905 február hó 15.

Román,
kir. tszéki bíró.

Magvak nagyraktára Debreczenben

Kontsekk Géza utca Kossuth-utca.

Valódi erfurti, konyhakerti és virágmagvak direkt behozatala a legelső világhírű forrásból.

Gazdasági magvak a legjobb fajtiszta és magas csirakéességű minőségben. — Luczerna, lóhere, quedlinburgi és hazai takarmányrépák, disz-, pázsit- és réti fűmagvak nagy választékban. — Bükköny csibehur, cukorcsirok, muhar.

Kertészetemből:

mindennemű élő virágtövek, virág és konyhakerti termények plántái, virághagymák és gumók nagyválasztékban.

Remek chrysanthemum tövek 10 drb. 2-80 korona. Ujdonságok 10 drb 5 korona. Legszebb cactus gyöngyikék (georginák) 10 drb 3-60 korona. Ujdonságok 5 korona. Japáni liliumok, tubarózsák, begoniák, Japáni iris, Crozy és orchidea virágu Cannák igen olcsón.

Nagy képes árjegyzék kívánatra.

■ Lóhere magvakban igen előnyös ajánlatot tehetek. ■

